

Longitudinell individdatabas (LINDA) 2008

LE1900

I denna beskrivning redovisas först allmänna och legala uppgifter om undersökningen samt dess syfte och historik. Därefter redovisas undersökningens innehåll och tillförlitlighet samt hur den genomförs och hur man kan ta del av resultaten. Genom att klicka på en rubrik i innehållsförteckningen kommer man direkt till aktuellt avsnitt.

Innehållsförteckning

A	Administrativa uppgifter	2
A.1	Ämnesområde.....	2
A.2	Statistikområde.....	2
A.3	SOS-klassificering.....	2
A.4	Statistikansvarig.....	2
A.5	Statistikproducent.....	3
A.6	Uppgiftsskyldighet.....	3
A.7	Sekretess och regler för behandling av personuppgifter.....	3
A.8	Gallringsföreskrifter.....	3
A.9	EU-reglering.....	3
A.10	Syfte och historik.....	3
A.11	Statistikanvändning.....	4
A.12	Uppläggning och genomförande.....	4
A.13	Internationell rapportering.....	4
A.14	Planerade förändringar i kommande undersökningar.....	5
B	Kvalitetsdeklaration	5
B.0	Inledning.....	5
B.1	Innehåll.....	5
1.1	Statistiska målstorheter.....	5
1.1.1	Objekt och population.....	5
1.1.2	Variabler.....	5
1.1.3	Statistiska mått.....	6
1.1.4	Redovisningsgrupper.....	7
1.1.5	Referenstider.....	7
1.2.	Fullständighet.....	7
B.2	Tillförlitlighet.....	7
2.1	Tillförlitlighet totalt.....	7
2.2	Osäkerhetskällor.....	7
2.2.1	Urval.....	7
2.2.2	Ramtäckning.....	8
2.2.3	Mätning.....	8
2.2.4	Svarsbortfall.....	8
2.2.5	Bearbetning.....	9

2.2.6	Modellantaganden	9
2.3	Redovisning av osäkerhetsmått	9
B.3	<i>Aktualitet</i>	9
3.1	Frekvens	9
3.2	Framställningstid	9
3.3	Punktlighet	9
B.4	<i>Jämförbarhet och sam användbarhet</i>	9
4.1	Jämförbarhet över tiden.....	9
4.2	Jämförbarhet mellan grupper	9
4.3	Sam användbarhet med annan statistik	10
B.5	<i>Tillgänglighet och förståelighet</i>	10
5.1	Spridningsformer.....	10
5.2	Presentation	10
5.3	Dokumentation	10
5.4	Tillgång till primärmaterial	10
5.5	Upplysningstjänster	10

A Administrativa uppgifter

A.1 Ämnesområde

Ämnesområde: Inkomst och inkomstfördelning

A.2 Statistikområde

Statistikområde: Hushållens ekonomi

A.3 SOS-klassificering

Tillhör (SOS) Ja

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se Förordningen om den officiella statistiken (2001:100).

A.4 Statistikansvarig

Myndighet/organisation: Statistiska centralbyrån (SCB)
Postadress: 701 89 Örebro
Besöksadress: Klostergatan 23
Kontaktperson: Daniel Kruse
Telefon: 019-17 65 94
Telefax: 019-17 70 83
E-post: fornamn.efternamn@scb.se

A.5 Statistikproducent

<i>Myndighet/organisation:</i>	Statistiska centralbyrån (SCB)
<i>Postadress:</i>	701 89 Örebro
<i>Besöksadress:</i>	Klostergatan 23
<i>Kontaktperson:</i>	Daniel Kruse
<i>Telefon:</i>	019-17 65 94
<i>Telefax:</i>	019-17 70 83
<i>E-post:</i>	fornamn.efternamn@scb.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger inte enligt lagen om den officiella statistiken (SFS 2001: 99).

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204). På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

Sekretess gäller för personuppgifterna i LINDA. Uppgifter som behövs för forsknings- eller statistikändamål får dock efter särskild prövning lämnas ut, om det står klart att uppgiften kan röjas utan att den som uppgiften rör eller någon honom närstående lider skada eller men.

A.8 Gallringsföreskrifter

Undersökningen berörs ej av gallringsföreskrifter.

A.9 EU-reglering

Inga tvingande EU-direktiv finns på inkomststatistiken.

A.10 Syfte och historik

Longitudinell individdatabas (LINDA) är en urvalsbaserad undersökning som ursprungligen skapats på uppdrag. Genom LINDA finns det möjligheter att göra longitudinella studier över åren men även att studera enskilda år tack vare urvalets uppbyggnad.

Uppbyggnaden av LINDA gjordes i ett samarbete mellan Statistiska centralbyrån, Riksförsäkringsverket (numera Försäkringskassan), Uppsala Universitet och Finansdepartementet. Undersökningen är idag en anslagsprodukt.

Det huvudsakliga syftet med undersökningen är att ge forskare med flera möjligheter att göra longitudinella studier av inkomstutveckling för olika grupper. Data finns för åren 1968-2008.

A.11 Statistikanvändning

Viktiga användare utgörs av statliga verk, departement, organisationer, högskolor och universitet. Exempel på användningsområden är analys av välfärdssystemet.

LINDA diskuteras i användarrådet för välfärdsstatistik. Deltagande organisationer är Finansdepartementet, Socialdepartementet, Socialstyrelsen, Institutet för social forskning (SOFI), Institutet för framtidsstudier, Integrations- och jämställdhetsdepartementet, Örebro universitet, Landsorganisationen i Sverige (LO) och Boverket.

A.12 Uppläggning och genomförande

Inkomståret 1994 drogs ett obundet slumpmässigt urval om 300 000 personer (ca 3 %) bland samtliga personer som funnits i Sverige under inkomståret. Dessa urvalspersoner bildar en panel som följs både bakåt till 1968, första året som SCB har totalräknad inkomststatistik, och framåt. Urvalet uppdateras årligen så att det vid varje tillfälle motsvarar befolkningen respektive år. Ytterligare ett panelurval har skapats omfattande ca 20 % av personer som är utrikesfödda.

Det två urvalen omfattar tillsammans ca 1,1 miljoner personer.

Uppgifter till LINDA hämtas i första hand från den totalräknade inkomststatistikens årsregister (IOT) samt från registret över totalbefolkningen (RTB). Från folk- och bostadsräkningarna, FoB, hämtas även uppgifter för respektive FoB-år (60, 65, 70, 75, 80, 85 och 90). Utbildningsuppgifter från högskoleregistret (77 - 95) och registret över komvuxstuderande (85 - 95) samt löneregistret (98 -). Från Försäkringskassan (FK) hämtas uppgifter om pensioner och pensionspoäng (91 -) sjukfall (97 -07) och föräldrapenning (97 - 07). Uppgifter om arbetssökande hämtas från Arbetsförmedlingens (AF) Datalager (91 -).

A.13 Internationell rapportering

Ingen internationell rapportering sker.

A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Inga förändringar är planerade.

B Kvalitetsdeklaration

B.0 Inledning

Det huvudsakliga syftet med undersökningen är att ge forskare med flera möjligheter att genomföra longitudinella studier av inkomstutvecklingen för olika grupper.

B.1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorhetn

1.1.1 Objekt och population

Målpopulationen utgörs av samtliga individer som enligt lagar, förordningar och andra regler som gäller för folkbokföringen skulle ha varit folkbokförda i landet någon gång under undersökningsåret, samt deras familjemedlemmar.

1.1.2 Variabler

I LINDA finns för varje individ uppgift om bl.a. skattepliktiga/skattefria transfereringar, skatt, arbetsinkomst, inkomst av näringsverksamhet, faktorinkomst m.m.

Det totala antalet variabler är drygt 1 000. Alla variabler som återfinns i undersökningen kan därför inte specificeras här. Alla variabler finns ej i alla årgångar beroende på hur bland annat att inkomstsystemet ändras över tid. I nedanstående tablå återfinns däremot en grov beskrivning av några områden inom vilka det finns uppgifter i undersökningen.

Område	Beskrivning
Bruttoinkomstbegrepp	Arbetsinkomst, faktorinkomst, disponibel inkomst, sammanräknad förvärvsinkomst, kapitalinkomst m.m.
Negativa transfereringar	Skatter och övriga negativa transfereringar
Positiva transfereringar skattepliktiga	<i>Ersättningar i samband med sjukdom</i> Sjukpenning, rehabiliteringsersättning m.m. <i>Pensioner och livräntor</i> Pension, delpension, livränta m.m. <i>Föräldrapenning</i> Föräldrapenning tillfällig vård av barn, föräldrapenning vid barns födelse <i>Studiestöd</i> Studiepenning, utbildningsbidrag för doktorander m.m.

	<p><i>Arbetsmarknadsstöd</i> Totalt arbetsmarknadsstöd <i>Övriga positiva transfereringar</i> Vårdbidrag, närstående penning, dagpenning vid repetitionsutbildning och civilförsvarsutbildning m.m.</p>
Positiva transfereringar skattefria	<p><i>Ersättningar i samband med sjukdom</i> Sjukpenning (skattefri) <i>Pensioner och livräntor</i> Pension, livränta skattefri del, frivillig pension, särskilt pensionstillägg, barnpension skattefri del <i>Familjestöd</i> Socialbidrag, bostadsbidrag för pensionärer, bostadsbidrag för barnfamiljer samt makar och ensamstående utan barn, barnbidrag och flerbarnstillägg, mottaget bidragsförskott (underhållsstöd) <i>Studiestöd</i> Studiemedel (lån och bidrag), vuxenstudiestöd lån m.m. <i>Ersättning i samband med värnplikt</i> Totalt värnpliktsstöd</p>
Taxeringen	<p><i>Variabler som ligger till grund för beskattning</i> Underlag för: fastighetsskatter, pensionsavgifter, sjukförsäkringsavgifter m.m. <i>Variabler som påverkar beskattningen</i> Grundavdrag, skuldräntor, särskilt grundavdrag, realisationsförluster, allmänna avdrag m.m.</p>
Folkbokföringsuppgifter	<p>Civilstånd, folkbokföring, mantalsskrivning, samhörighet, medborgarskap, invandringsår m.m.</p>
Övriga externa variabler	<p><i>FK:s statistikregister</i> Diverse transfereringsvariabler bl.a. koder för pensionsvariabler, vårdbidrag, BTP m.m. <i>AF:s register</i> Händelser i samband med arbetslöshet</p>

Utöver nämnda variabelgrupper finns även några vanliga bakgrundsvariabler som exempelvis kön, ålder, födelsemånad och utbildning.

1.1.3 Statistiska mått

Ej relevant.

1.1.4 Redovisningsgrupper

Ej relevant.

1.1.5 Referenstider

Demografiska uppgifter som härrör från folkbokföringen avser senast kända uppgift för respektive år. Detta innebär att merparten av individerna har referenstid den 31 december aktuellt år. Personer som lämnat landet under året har de uppgifter som gällde vid det datum då de avskrevs från folkbokföringen. För förmögenhetsuppgifter är referenstiden 31 december respektive år. Utbildningsvariablerna avser vårterminen. För övriga variabler är referenstiden respektive kalenderår. För longitudinella studier är referensperioden 1968-2008.

1.2. Fullständighet

Registret saknar uppgifter som ej kommit fram i kontrolluppgifter med mera. Det innebär att exempelvis "svarta" inkomster saknas i statistiken. Överföringar mellan hushåll saknas också, t.ex. ekonomiskt stöd som vissa föräldrar ger sina vuxna barn.

B.2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

LINDA bygger på uppgifter från inkomstregistret. Eftersom inkomstregistret bygger på administrativa register och är totalräknad får den en mycket hög precision i sina beloppsberäkningar. Variabelkvaliteten på familjesammansättningen är något sämre på grund av att sambo-familjer (ej gifta) utan gemensamma barn blir betraktade som två ensamstående hushåll. Antalet familjer blir därför något högre än det verkliga antalet. I sammanhanget bör betonas att LINDA i huvudsak är en longitudinell *individdatabas*.

Statistiken bygger på uppgifter som redovisas i självdeklarationen, kontrolluppgifter m.m. Det innebär att inkomster och förmögenheter som undanhålls skattemyndigheterna lämnas helt utanför. Storleken på denna dolda sektor i ekonomin är relativt okänd, men torde uppgå till betydande belopp.

2.2 Osäkerhetskällor

2.2.1 Urval

LINDA är en panelurvalsundersökning. Inkomståret 1994 drogs ett obundet slumpmässigt urval om 300 000 personer (ca 3 %) bland samtliga personer som funnits i Sverige under inkomståret. Dessa urvalspersoner bildar en panel som följs både bakåt till 1968, första året som SCB har totalräknad inkomststatistik, och framåt.

För att urvalet skall kunna användas för tvärsnittsstudier varje enskilt år

kompletteras urvalet med nya urvalspersoner så att urvalet motsvarar 3 % av befolkningen respektive år. De nya urvalspersonerna (nyfödda och invandrare) ersätter de som på något sätt lämnat urvalsramen.

Dessutom kompletteras urvalspersonerna med familjemedlemmar för varje inkomstår. Åren 1968-1998 utgörs familjebegreppet av totala inkomststatistikens taxeringshushåll. Från 1999 utgörs familjebegreppet av RTB:s familjebegrepp. Årgångar 1991-1998 har även kompletterats med RTB:s familjebegrepp.

Ytterligare ett panelurval har skapats omfattande ca 20 % av personer som är utrikesfödda. Även panelurvalet över utrikesfödda har kompletterats med familjemedlemmar för respektive inkomstår.

Det två urvalen omfattar tillsammans ca 1,1 miljoner personer.

2.2.2 *Ramtäckning*

Rampopulation för LINDA är den kopia av Skatteverkets folkbokföringsregister som lagras i Registret över totalbefolkningen (RTB). Detta innebär att personer som enligt gällande regelverk skall vara folkbokförda men inte är det utgör undertäckning. Omvänt gäller att personer som är folkbokförda trots att de enligt gällande regelverk inte skall vara det utgör övertäckning. Det är framför allt brister i rapportering av utvandring som resulterar i övertäckningsfel. Undertäckningsfel kan antas vara försumbara.

Genomförda studier tyder på att folkbokföringen och därmed RTB innehåller ett betydande antal personer som inte längre bor i landet. Detta är förmodligen den allvarligaste kvalitetsbristen i såväl folkbokföringen som RTB. Under år 2004 har studier gjorts där man försökt att skatta storleken på övertäckningen med hjälp av registerstatistik. En preliminär siffra pekar på en övertäckning på minst 35 000 personer.

2.2.3 *Mätning*

De administrativa registren är i första hand till för administrativa ändamål och svarar därmed inte alltid mot statistikens behov. Statistiken bygger på uppgifter som redovisas i självdeklarationen, kontrolluppgifter m.m. Det innebär att inkomster och förmögenheter som undanhålls skattemyndigheterna lämnas helt utanför. Storleken på denna dolda sektor i ekonomin är relativt okänd, men torde uppgå till betydande belopp.

Inom LINDA tas det fram ett antal härledda variabler.

2.2.4 *Svarsbortfall*

Undersökningen är registerbaserad. Svartsbortfall förekommer ej.

2.2.5 *Bearbetning*

Eftersom data hämtas från IoT, sker ingen "egen" databeredning för LINDA. Ev. inverkan på total kvaliteten beror därför på databeredningen i IoT. Viss egenkontroll sker dock, vilket kan leda till justeringar i IoT. Omfattningen av detta är dock relativt liten.

Ett mindre antal härledda variabler skapas vid produktionen av LINDA. Exempelvis skapas variabeln "Skattefritt studiestöd" genom att IoT-variablerna "Rekryteringsbidrag" och "Studiemedel/studiehjälp, lån och bidrag" summeras. Kvaliteten på variabeln beror därför på kvaliteten i IoT.

2.2.6 *Modellantaganden*

Ej aktuellt

2.3 **Redovisning av osäkerhetsmått**

Ej relevant eftersom inga målstorheter skattas.

B.3 **Aktualitet**

3.1 **Frekvens**

Undersökningen uppdateras årligen.

3.2 **Framställningstid**

Cirka 1 år och 2 månader.

3.3 **Punktlighet**

Enligt plan (februari 2010).

B.4 **Jämförbarhet och sammanvändbarhet**

4.1 **Jämförbarhet över tiden**

Ändrade bidrags- och skatteregler medför att jämförbarheten över tiden påverkas. Från och med år 1994 redovisas entals kronor i grundmaterialet. Tidigare avrundades beloppen för varje individ till närmast lägre 100-tal kronor. Ändringen medför att vi får fler inkomsttagare som har låga inkomster eller avdrag.

Ett ändrat familjebegrepp från och med årgång 1991 och framåt påverkar jämförbarheten med tidiga årgångar avseende gifta/sambo och ensamstående.

4.2 **Jämförbarhet mellan grupper**

Allmänt gäller att jämförbarheten är god för grupper som kan konstrueras utifrån LINDA. Viss försiktighet bör dock iaktas vid jämförelser av olika familjetyper,

samt grupper som utgörs av individer med mycket låg inkomst.

4.3 Samanvändbarhet med annan statistik

Urvalet i 1997 års Hushållens ekonomi (HEK) samt HEK-urvalen från och med årgång 2000 är fullständigt samordnade med LINDA. Från och med 2003 är dessutom urvalet i Hushållens utgifter (HUT) samordnat med LINDA. LINDA hämtar mycket data från totalräknade inkomststatistikens årsregister. Detta gör även andra undersökningar såsom HEK och HUT.

B.5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

Registret distribueras via MONA-systemet (Microdata On line Access) till användarna.

MONA-systemet syftar till att öka tillgängligheten till mikrodata samtidigt som säkerhet och sekretess i hanteringen stärks. Genom MONA får användaren tillgång till databaser och kan göra bearbetningar av dem via Internet. Fysiskt lagras dock databaserna hos SCB.

5.2 Presentation

LINDA är en databas som främst är avsedd för forskning. I den mån statistik publiceras svarar användarna för detta.

5.3 Dokumentation

Variabeldokumentation för variablerna i LINDA finns att tillgå vid förfrågan. Postbeskrivningar som beskriver registerinnehåll i de olika registren från undersökningen erhålls vid leverans av beställt material.

5.4 Tillgång till primärmaterial

Registret är primärmaterial. På uppdragsbasis kan forskare efter prövning få tillgång till avidentifierat primärmaterial för egna bearbetningar. SCB kan också utföra specialbearbetningar på uppdragsbasis.

5.5 Upplysningstjänster

Vid frågor om LINDA-databasen kontakta:
Daniel Kruse, 019-17 65 94, E-post inkomststat@scb.se,
telefax 019-17 69 22.